

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi lap.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. február 23.

Csütörtök.

évfolyam. 16. szám

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész (vire) 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap ez-illetve részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér. sora 80 fillér.
A hirdetmények s. nyílt erek díja előre fizetendő.

Bizonytalanság.

(L—t) Bizonytalanság homálya borult a politikai láthatárra. Sűrű köd zavarja a tiszta látást. Elvek és személyek harcá élesedik ki felváltva nap-nap után jobban. Rendszer mellett kevesebb szót vesztegetnek, de annál többet foglalkoznak a mult bírálatával. Mégis kivehető a zür-zavarból, hogy a 67 es alapon még lehet, sőt meg kell maradni, ha megtöltik nemzeti tartalommal.

Am irányadó politikusoktól keveset hallani erről. Félve, vagy egyáltalán nem nyilatkoznak. Így csupán csak a hírlapokból tudja, jobban mondva sejti meg a választó közönség interjúhok alakjában, hogy mi lesz, vagy mi nem lesz?

„A helyzet nagyon bonyolult.“ „A kibontakozásra kevés a remény.“ „Az alakulások még ma beláthatatlanok.“ . . . Mindössze ennyi, a miből kombinálhatunk.

A türelmetlen nemzetre — úgy velik — alig is tartózkodhat ennél több. Ha tesszik, ha nem.

A megnyílt országgyűlés sem hozott egyéb bizonyosat, minthogy — a mint előre látható volt — az öreg kuruc Madarász le korholja korelnöki minőségében a mult vezéreit s a régi alapra helyezkedik, a midőn a Ház megalakulásánál elnököl . . .

Közben jelek mutatkoznak arra, hogy

a koalíció bomlik. Az újpárt jelentőség-teljesen hirdeti, hogy kitart programja minden pontja mellett, mintegy tudára akarván adni a szövetségeseknek, hogy semmi sem állandó a nap alatt, a szövetségzés sem.

Ez más szavakkal azt is magyarázza, a béke dühöng, csak alkalomra vár, hogy kitörjön és ez az alkalom nem messze van.

Személyi motívumok lépnek előtérbe, mihelyt a kormány alakítás kérdése felszínre kerül. Ebben az újpárt, néppárt, Kossuth-párt s más árnyalatok bizonytalanságok maradnak a hagyományokhoz.

Csoda-e ilyen körülmények közt, ha egyik szélsőségből a másikba esapognak s mi egyik meglepetésből a másikba esünk.

Az sem lehetetlen, hogy a függetlenségi párt újra dezaválja egy szép napon elnökét, a ki bölcs előrelátással megéreztte ennek a bonyodalomnak veszedelmét, a midőn a technikai obstrukció leszerelésére közreműködött, s aki ama történeti jelentőségű pillanatokban is igazi honfui aggodalmait nem titkolva tárhatta fel a helyzetet a felség előtt.

Tárhatta. Mert, hogy a valóságban mit beszélt, nem tudhatjuk. Mély titok fedi. Senki se várt ilyen titkolózást a heterogén szövetséget kebelében. Sokkal több nyíltságot reméltünk volna, ha loyaltást nem is a koalíciótól, a mely nem a választók kizá-

rásával lett, amint hogy annak mellőzéseivel működik.

Szóval, bizonytalanság homálya borong a politikai láthatáron.

S így legalkalmasabb amit tehetünk, hogy várunk, várunk. Hátha összehabardik ez a töredék többséggé s oda áll nyíltan az ország szekere mellé, hogy kiemelje a kátyuból?

Az új Ház megalakulása. A képviselőház tisztikarának megalakulása febr. 21-én kedden délelőtt óriási érdeklődés között folyt le.

Az összes pártok rendkívüli agitációt fejtettek ki jelöltjeik érdekében s nagy izgatottsággal várták az eredményt, mely a következő: A képviselőház elnöke lett: *Justh Gyula*, függetlenségi képviselő, a szövetséget ellenzők jelöltje, 230 szavazattal, *Tallian Béla* szabadelvű jelölttel szemben, aki csak 163 szavazatot kapott;

alelnökök lettek: *Bolgár Ferenc* disszidens 232 szavazattal, és *Rakovszky István* néppárti, 229 szavazattal, *Dókus Ernő* és *Issekutz Viktor* szabadelvűpárti jelöttekkel szemben, akik 162, illetve 163 szavazatot nyertek.

Háznapy lett: *Tóth János* függetlenségi, *Csávossy Béla* szabadelvűpártival szemben;

jegyzők lettek: *Pozsgay Miklós*, *Hammersberg László*, a függetlenségi, *Zboray Miklós* s néppárt, *Salamon Géza*, a disszidensok, *Szakász Zoltán*, az újpárt — és *Hertelendy László* a szabadelvűpárt részéről.

Justh Gyula díszmagyarban elfoglalván az elnöki széket, köszönetet mondott s kijelentette, hogy

TÁRGA.

Válás után.

Irta: *Vértessy Gyula.*

I.

Nyár közepén volt még
Egy csodaszép reggel,
Az erdőben jártam
Én szép kedvesemmel.

Egyszerre a fáról
Egy sárga levélke,
Őszenek bus hírnöke
Múlt lábunk elébe.

Felvettem, eltettem,
S most amint elnézem
A nyár minden buját
Újra átálérzem.

II.

Ködös, őszi nap van,
S ez a kis levélke
Verőfényes nyarat
Ragyogtat élémbe.

Kint pereg az eső
Ólomszürke minden,
Én meg téged látlak
S a nap ragyog itt benn.

III.

Hogy el kellett válnunk
Iszonyut szenvedtem —
Nem is hittem volna,
Hogy így szerethessem.

Tele volt a szívem
Nagy, nehéz bánattal
S én csak álltam némán,
Hallgató ajakkal.

Hogy mi járt, nem mondtam
Később meg se irtam
Csak éjszakák sorján
Zokogva elsírtam.

IV.

Itt, hol annyi édes órát
Eltöltöttünk ketten
Itt ülök most egymagamban
Halálos, nagy csendben.

Templom nekem ez a szoba,
Imádkozom benne —
S ahol vele ültem, a hely
Mintha oltár lenne.

Ugy érzem, ő itt van velem
Ajkamon az ajka —
Beteg lelkem vigasztalja
Aldott, kedves hangja.

Két karom feléje tárom
S elrepül az álom —
Ugy, amint jött, halkan, csendbe
Fehér szellemszárnyon.

Merkur vadászkalandjai.

— Elbeszélés. —

Irta: *Barthalis János.*

Poroszországban látta meg először a napvilágot. Ősi német család vére folyt ereiben. Legalább mindig azzal dicsekedett.

A helység lakói azonban azt állították róla, hogy Merkur, a mórleg hivatott lovagja zsidó, még pedig a javából.

Lehet, hogy tévedtek. Hanem az mindegy. Merkur ugyanis már régen porladozik a sirban. Már nem is törődik földi dolgokkal.

Üzlete jól ment — egy bizonyos időig. Gyarapodott is a kalmár testben — az üzlete meg a portékákban. Kővér pénztárcáját pedig a szélütés kerülgette.

És ekkor egy végzetes olhatározás gondolata fogamzott meg a békés természetű szatócsban.

pártpolitikát nem folytat, mert az elnöknek függetlennek kell lenni a pártoktól és az elnöki széken nem az erőszaknak, hanem az igazságnak kell érvényesülnie. Végül Isten áldását kéri a Ház működésére.

A Ház legközelebbi ülését szerdán d. e. 10 órára tűzte ki.

KÜLFÖLD.

Az orosz forradalom.

Szergiusz nagy herceg. Moszkva kormányzója ellen febr. 17-én délelőtt merényletet követtek el. Kocsija alá bombát dobáltak amely felrobbant és a nagyherceget, valamint a kocsist és az inas darabokra tépte.

Pétvárról jelentik: Szergiusz nagyherceg kocsija alá, miközben a történelmi muzeumból a Kremlbe visszatért, az igazságügyi palota előtt két ember bombát dobott. A bomba felrobbant, a kocsit darabokra szakította, a nagyherceg és a kocsin levő inas és kocsis szörnyen haltak.

A merénylőket, a kik közül egyik szintén súlyosan megsebesült, letartóztatták. Kiletükre vonatkozólag megtagadnak mindennemű felvilágosítást. Több letartóztatás is történt. Különösen a diákok közül fogtak el sokat, mivel azt hiszik, hogy részük van a merényletben.

Szergiusz Alexandrovics nagyherceg, a cár nagybátyja, 1857-ben született. Az orosz reakcionárius pártnak volt a vezére, ő volt az, aki megakadályozta a cárt abban, hogy alkotmányt adjon, sőt egy alkalommal, az új orosz irány — a mely nagyon rövid életű volt — kerülvén felszínre, le is mondott Moszkva kormányzóságáról.

A nagyherceg a Békéscsabán állomásozó 101. számú cs. és kir. gyalogezred tulajdonosa volt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A képviselőház febr. 18-iki ülését Madarász József korelnök 10¹/₂ órákor nyitotta meg.

Az ülés megnyitása után a korelnök felolvastatta a jegyzőkönyvet, amelyet hitelesítettek.

Ezután gróf Tisza István miniszterelnök bejelentette, hogy a királytól leirat érkezett és átadta azt az elnöknek felolvastatás céljából.

Az elnök felolvastatta a királyi kéziratot, a mely tudatta az egybegyűlt képviselőkkel, hogy az országgyűlés — ezuttal tróubeszéd nélkül — megnyitottik.

A korelnök kijelentette erre, hogy a legfelsőbb kézirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik és a főrendi házhoz átküldetik.

A képviselők ezután benyújtották mandátumaikat.

A mandátumok átadásánál Hódossy Imrét, Dániel Gábort, Sándor Jánost és a távollevő Pereelt megabegolták.

Serbán Miklósnak azt kiáltották oda, hogy mi van az üzlettel? hol van Born báró.

Kossuth Ferencet Darányi Ignácot és Günthert megéljeneztek.

Ezután az összes képviselőket 9 osztályba sorolták.

A főrendiház ülése.

A főrendiház is ülést tartott febr. 18-án Szabó Miklós korelnök elnöklése alatt.

A korelnök felolvastatta a királyi kéziratot, a mely az országgyűlést megnyitottak nyilváníti.

A főrendiház ezt a királyi kéziratot hódoló tisztelettel tudomásul vette.

A képviselőház bizottságaiból.

Hétfőn a Ház ülést nem tartott, de megalakultak az egyes osztályok és pedig a következők:

1. osztály. Elnök: Pólonyi Géza, jegyző br. Dániel Tibor.

2. osztály. Elnök: gróf Apponyi Albert, jegyző: dr. Baross János.

3. osztály. Elnök: Szederkényi Nándor, jegyző: dr. Benedek János.

4. osztály. Elnök: Illyés Bálint, jegyző: Hammersberg László.

5. osztály. Elnök: Darányi Ignác, jegyző: Szász Zsombor.

6. osztály. Elnök: báró Bánffy Dezső, jegyző: Óváry Ferenc.

7. osztály. Elnök: Sággy Gyula, jegyző: Szatmári Mór.

8. osztály. Elnök: Szalay László, jegyző: Trubinyi János.

9. osztály. Elnök: gr. Esterházy Mihály, jegyző: Kálószy József.

Eszerint valamennyi osztályban az ellenzék jelöltjeit választották meg elnököknek. A megalakulás után a megbízóleveleket vették tárgyalás alá s számos formahibát fedeztek fel. Azok közül a képviselők közül, a kiknek a mandátuma teljesen kifogástalanok, minden osztály választott az állandó igazoló bizottságba egy rendes és egy pótagot.

*

A főrendiház hétfőn ma délelőtt 12 órákor ülést tartott, amely elvégezte a megalakulás munkáját. Az ülés előtt a főrendek gr. Csáky Albin elnöklése alatt értekezletet tartottak, melyen egyöntetű eljárásban állapodtak meg.

Az ülésen az elnök részvétellel emlékezett meg gróf Esterházy Ernő, Máriáss János, Bohus István és gróf Szapáry Gyula haláláról. A főrendiház részvétét jegyzőkönyvben örökíti meg. Ezután tudomásul vették az igazoló bizottság jelentését.

Következett a választás. Jegyzőknek megválasztották 58 szavazattal; gróf Almásy Imrét, gr. Degefeld Schomburg Pált, gróf Esterházy Jánost, Gál Józsefet, Lattnovits Jánost, br. Rudnyánszky Józsefet, gróf Széchenyi Bertalan és 47 szavazattal: gróf Széchenyi Viktort. Háznapy lett: báró Nyári Jenő.

Népoktatás Háromszékvármegyében.

— Csáki Gyula, k. r. tanfelügyelő jelentése a közigazgatási bizottságban. —

Január hó folyamán 486 ügydarab lett a tanfelügyelői iktatókönyvbe bevezetve, melyek az e hó folyamán postára adott 969 kiadványban a december hóról elintézetlenül ájtott 33 ügydarabbal együtt jobbra mind el is intéztettek: úgy hogy elintézetlenül csupán 21 ügydarab marad át a folyó február hónapra.

Mint a közig. bizottság közoktatásiügyi előadója január hó folyamán 107 ügy darabot kaptam előadói avaslattal leendő ellátás végett, melyek részint ülésen kívül, részint ülésbe hozva, mind elő is adattak.

A közig. bizottsági ügydarabokban főként iskolai számadások és költségvetési, tanítói fizetshátrálékok behajtása iránti és közs. iskolai ügyek tárgyalattak e hónapban is, ezeken kívül megtörtént a szokásos rendelkezés az 1905—906 évi tankötelesek összeírása tárgyában is.

Hivatalom közigazgatási munkásságának pedig a közig. bizottsági ügydarabok feldolgozásán kívül a rendes iskolabájarás ellenőrzése, az iskolai és óvodai költségvetések megállapítása, számadások jóváhagyása s a jóváhagyó bizottsági határozatok alapján szükséges sürgető és ellenőrző intézkedések megtétele, a hátrálékos tanítói fizetések behajtása; a tanítók nyugdíjigényeinek helyesbítése tárgyában történt felsőbb rendelkezés alapján szükségessé vált intézkedések megtétele; a január hónapban es dékessé vált vagy engedélyezett államsogélyekről szóló nyugták láttamozása; az állami óvodák szervezése tárgyában felkivánt javaslat összeállítása és felterjesz-

— Üzletem jól megy — szól egyszer családjához. A sok helyben kuksolástól, meg a vevőkkel szemben való örökösi, erőltetett udvariaskodás miatt maholnap elernyedek, elpuhulok, mint nyári időben a kocsnya. Nekem — érzem — szórakozás kell. Engemet a sportszerű foglalkozás hív, esaloget. Én attól egy Kinizsi, egy Mathuzsálem leszok.

Nemfiatal neje megdöbbenve hallgatta az ekasztazisba jött férj szokatlan kitörését. Csillapítólag enyelgett hozzá.

— Ne légy te Kinizsi, édes uram. Az egy igen erős ember volt. Te nem vagy az. Benned a Kinizsikultusz imádni nem akarom, — ámbár szeretném. Mathuzsálem? Óh erről ne is beszéljünk. Talán nem akarsz olyan hosszas életű gentleman lenni? Én odáig nem követhetlek. Mi lenne belőled anyai gondoskodásom nélkül az idők e távoli mesevilágában?

Merkur unottan hallgatta idős neje zagyvalókos szónoklatát. Tudta, hogy honnan fúj a szél.

Nyersen vágott az asszony szavába.

— Vadász akarok lenni. Ez a legnemesebb sport. Uri mulatság. Testedző dolog!

Merkuró szemében, mint villám cikázott föl az eddig rejtve lappangó gondolat tüze. De uralkodott magán.

Rábeszélőleg folytatta.

— Mert, látod, édes uram, a vadászat sok veszélylyel jár. Puska szétrobbanhat, medve, farkas, vadnak maga alá gázolhat, mikor egyedül, magadban áldozol a cemes szenvedélynek. Alakítlan hústömeggé tépnek a duvadak, s akkor nem lehetek oldaladnál, hogy a veszély pillanatában életem árán mentselek meg a mathuzsálemi kornak . . .

— És aztán — folytatta csintalan mosolylyal, ami rosszul állt ráncos arcának — az egymagában járó vadászra sokszor nem a ragadozó vadállatok a legveszélyesebbek, hanem a . . . a . . . hogy is mondjam . . . az erdők sűrűjét, a mezők virányait magánosan kereső, ábrándos szívű, himes zománcu, kétlábu — lepkék

Merkur eleget tudott. Indulatosan dobogva löcsalábaival, lesújtó hangon szólt az asszonyra.

— Tilda, te fáltékeny vagy „ebben“ a korban! Én pedig vadász fogok lenni.

És úgy tett, a mint beszéle.

Éppen azon napon árverezték a szomszéd város vadászterületét.

Merkur mesés áron vette ki a bérletet, csak hogy ő lehessen az egyedüli ur a többszáz holdas terepen. Még kompanistát sem tűrt meg maga mellett. Statust akart képezni a statusban.

És ez a nagyuri passzió okozta a vesztét.

Merkur aztán olyan vadászfelszerelést, olyan kopóállományt állított be, melyhez hasonlóval csak egy, a magát mindenáron ruinálni akaró mágoás — pardon, szatócs — dicsekedhetik.

Mikor ujdonsült vadásznak — kinek eddig fegyver sohasem járt a kezében — teljes dekorációval kivonult vadászterületére, azt hitte a világ, hogy Port-Arthur bevételére indult egymagában — úgy görnyedezett a csillogó, csilingelő cakumpakk óriási sulya alatt.

Az üzlet pedig ment, a hogy akart.

Az embernek mindig akadnak ellenségei. A szülő vadásznak pedig sok van az ilyen fajtából,

kik a vasárnapi jáger minden lépését gondosan ellenőrzik, hogy alkalomadtán a rogyásig mulassanak a koca-nimród felsülésein.

Merkurnak pedig dosztig volt része ugy ezekből, mint a baklőveésekből is. És valószínű, hogy eddig a más világon is történt a néhaival vagy egy jó história.

Mielőtt a vadirtó hadjáratra megindult volna, flobert-puskával gyakorolta magát a céllövészetben.

Jaj volt annak a himverőnek, mely gondatlanul udvarolt a faágakon, szerelemtől olvadozó párjának, mert biztos lehetett felőle, hogy a csilkosvagyú Merkur megzavarja vészhorzó fegyverével a bájos madáridült — a mennyiben két méternyi közelségből olyan bámulatos ügyességgel lött „el“ az amorozo légurai mellett, hogy azok kénytelenek voltak egy másik fára roppenni, s ott csiripelni el egymás fölébe a szerelmidal finalját.

Pajkos suhancok sokszor megtréfálták aztán a mérlegnek harsány indulatu lovagját.

Végelgyengülésben kimult verebeket helyeztek az ingó ágak közé.

S mikor Merkur megkezdte a madarak elleni előcsatározásait, azok amugy hulltak a szerencsés Tell Vilmos lábai elé.

Egész muzeuma volt már az „ilyen“ vadász-szákmányok szárnyaiból. Sőt még iktatókönyvi számokkal is ellátta a ritka trofeumokat, s minden egyes darabnak dátummal volt megjelölve volt gazdája szomorú végzetének időpontja is.

Hogy ilyen eset megtörténhetett Merkurral, igazolásul sietünk megjegyezni, hogy nagyon előrelátó volt.

tése; az 1904. évi IV-ik negyedben történt tanító-változásokról szóló kimutatás megküldése és felküldése; az ifjúsági egyesületek vezetése és a magyar nyelv tanítás terén magukat kitüntetett tanítók jutalmazása céljából felkivánt javaslat előterjesztése, a tanítónőképző intézeti tanárok törzskönyvi íveinek összeállítása és felküldése; a nyugdíjpótló vagy más áll. segélyben, valamint a lakbérfelemelésben részesült tanítók értesítése és a tanítónőképző intézet jövő tanévi növekedéskövetelére vonatkozó javaslat összeállítása és előterjesztése céljából szükséges intézkedések megtevése stb. voltak általánosabb jelentőségű tárgyai.

Iskoláink január havi állapota kedvező s nagyobb mérvű változást nem mutat fel. Egy-egy új állomással kisegítve kezdődtek meg az új évben működésüket a dálnoki, a nagyajtai és a középjaitai állami iskolák.

A tanítás folytonosságát a gör. kel. felekezeti iskolák karácsonyi és újévi szünidejétől eltekintve, általánosabb jellegű s huzamosabb időre terjedő zavar, vagy fennakadás nem akadztotta meg sehol.

A tanítók közül részint betegség, részint egyéb okok miatt több-kevesebb szabadságidőt nyertek: Nagy Imre zágoni, Bartha Ignác, Nagy István és felesége sepsiszentgyörgyi, Kocsisné Pollák Augusztina márkosfalvi, Nagy Gerőné kézdívasárhelyi, Bíró Anna bodolai, Zágoni Erzsébet nagybaczoni, Balog Albertné zabolai, Pap Lajos berecki áll. elemi, Pál Károly sepsiszentgyörgyi polgári, Sallayné Boeska Emilia és Hegyesi Jolán sepsiszentgyörgyi áll. kép. tanítók, illetve tanítónők.

Tanítóváltás történt a szőrcsei közs. iskolánál; a betöltés iránti lépések megtétek. Üresedésbe jött Burián Albertnek a Hete-telepi áll. iskolához történt áthelyezése következtében a kilyóni áll. el. isk. tanítói állomás is, melynek betöltése céljából szintén megtettem javaslatomat.

Veres Róza volt pávai áll. tanítónő a sepsiszentgyörgy-szemerjai iskolához helyezettett át s helye Horváth Anna okl. tanítónővel lett betöltve.

A miklósvári róm. kath. iskolánál, valamint a sepsiszentgyörgyi fiúárva- és szeretetháznál üresedésben volt tanítói állomások betöltettek s megtörtént a választás az angyalosi közs. iskolánál a múlt hóban üresedésbe jött tanítói állás betöltése céljából is.

A január hó folyamán vett miniszteri rendeletek közül tisztelettel megemlítem azt, a melyben az állatvédő egyesület naptárának s a hazai ipar pártolásának a tanítók és iskolai hatóságok figyelmébe ajánlására utasítottam; továbbá, a melyben elren-

deltetik, hogy a hitoktatásnak az állami elemi iskolákban magyar nyelven kell történni; a melyben a polgári és felsőnépiskolák szakfelügyelői megbíznak és a részökre szóló utasítás kiadatik; a melyben a kézdívasárhelyi leányárvaház 1905. évi fentartási költségeire 4000 kor., ezenkívül többrendbeli segélyezés és nyugdíjpótló segély utalványoztatott, továbbá, a melyekben a bitai áll. isk. helyreállítási terve és költségvetése 2043 kor. 38 fillérrel megállapították és a pávai új áll. iskola építése céljából Kolönte Mózes és Vajda Albert vállalkozókkal megkötött építkezési szerződés 18175 kor. 34 fillérrel jóváhagyatik és azon építkezések fogantatása elrendeltetik s végül, a melynek kapcsán a m. kir. kormány 1903. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentésből külön lenyomatként készült „Magyarország közoktatásügye az 1903. évben” című füzet hivatalom számára is megküldetett.

Végül bejelentette kir. tanfelügyelő, hogy január hó folyamán részint iskolalátogatás, részint egy vagy más oktatásügyi kérdés megbeszélése céljából Czofalva, Barátos, Oltsem, Kovászna, Papole, Zágon, Étfalvazoltán, Gidófalva, Málnás, Mikóujfalu, Bükszád, Nagybecson, Baróth, Miklósvár, Nagyajta és Arapatak községekre szállott ki.

NAPI HIREK.

— **Kitüntetés.** A király Mikó Bálint főrendiházi tagnak Csikmegye volt főispánjának hosszú, eredményes szolgálatai elismerésül a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kollárné Zoltán Margit okl. tanítónőt a baróthi áll. külön szaktanítás gazdasági ismétlő iskolához kinevezte rendes tanítónővé.

— **Miniszteri elismerő köszönetek.** A vallás- és közokt. m. kir. Miniszter 2434—1905. február hó 8-án kelt rendeletében a kézdívasárhelyi Takarékpénztárnak Tizezer k. n. és; a k. vásárhelyi Kisebítő Takarékpénztárnak pedig Kétezer koronás alapítványáért; — melyeket a helybeli polgári leányiskola létesítésére és fentartására tettek; — hálás köszönetét nyilvánította.

— **Elítélt gyilkosok.** A kézdívasárhelyi kir. törvényszéknél febr. 20. és 21-ikén voltak az esküdt-széki tárgyalások, első nap Solim Miklós kir. törvényszéki elnök, második napon Elekes Béla

kir. táblai bíró vezetése alatt. Osupán két bűntény foglalkoztatta ezúttal az esküdteteket. Londra János gyulafelelaki lakos a j. á. t. v. r. é. t. revolverrel agyonlőtte, úgy, hogy az azonnal szörnyet halt s tetete ezért, mert az öcs nem adott bátyjának vizes kendőt a fájós fejére. Az esküdték gondatlanságból okozott emberölést állapítottak meg s a bíróság 1 (egy) évi s 2 hónapi fegháza ítélték el a testvérgyilkost. Kóródi András komlóli lakos volt a másik gyilkos, aki halált okozó súlyos testi sértésért állott esküdték elé. A bíróság Kóródit 2 és 1/2 évi fegháza ítélték el az esküdték verdiktje után.

— **Az uzoni bikavásár.** (Hirdetmény.) Három székelyvármegye mezőgazdasági bizottsága folyó évi március hó 17-én Uzon községben (vasutállomás) országos jellegű tenyészbika-vásárt rendez. A vásár valamint az előző években, úgy most is a legkedvezőbb alkalomnak kínálkozik tenyészbikák eladására és vásárlására. Hiromszék vármegye gazdasági bizottságának nevében: Sepsiszentgyörgyön, 1905. február 17-én. Gróf Haller János főispán, elnök.

— **Álarcos bál.** Karneval herceg farsangi bohókás bevonulását Kézdívasárhelyre március hó 4-én tartja. Ekkor lesz ugyanis a farsang egyetlen álarcos bálja, melyet az M. Székely János vezetése alatt „Iparos Ifjúsági Egyesület” rendez s a melyet a legmelegebben ajánlunk a mulatni vágyó közönség figyelmébe. A kibocsátott humoros meghívót a jövő számunkban közöljük.

— **Jótekonyság.** A kézdívasárhelyi kisebítő takarékpénztár a múlt évi tiszta jövedelemből jótekonyságulokra a következő összegeket adományozta: A helybeli r. k. főgimnáziumnak 400 koronát, a polg. leányiskolának 200 koronát, vöröskeresztesegyletnek 40 korona, létesítendő kereskedő-iskolának, iparos ifjúsági egyletnek, szegény gyermekek ruházatára, tűzoltó-egyletnek, a „Stephanie”-menedékháznak, az „Erzsébet”-árvaleány-nevelő intézetnek, az ev. ref. kepeváltási alapnak 20—20 koronát.

— **Magyar erdőipar részvénytársaság Kézdívasárhelyi cég** alatt Kézdívasárhelyen új vállalat létesült, melynek alaptőkéje 800,000 K. (1600 drb 500 K.-nás részvény). A vállalat főrészvényesei Diósi Ignác fia Lajos, és Friss és Gross nagyváradi, Singer és Leimdörfer párkányi és Bajkó Lajos kovásznai fakeszkesztők. A főrészvényesek az eddig birtokukban levő erdőket és körülbelül 700,000 m³-at beszerzési áron bocsátják a társaság tulajdonába, melynek üzemé az esztelenek, berezkojtói és sósmezői kétkerekes fűrészből áll. A vállalat vezetőigazgatói Diósi József és Bajkó Barabás.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tek. Benkő István, szeszgyáros ur, a szegény tanulók felruházása céljából szíves volt 50 koronát adományozni, amiért hálás köszönetet mondok. Kézdívasárhely, 1905. febr. 20. M. Székely János, áll. isk. igazgató.

— **Tűz.** Dálnokban február 18-án este 6 órakor a Veres Tamásné-féle csűr a Sár-utcában kigyulladt és rövid idő alatt elhamvadt. Ha másé lett volna a csűr, ráfognék — írják Dálnokból — hogy a választási küzdelmek áldozata; de az illető pártunkivüli állást foglal el, mivel nem szavazó. E szerint sem az országgyűlési képviselőválasztásban, sem az előjáróság választásában részt nem vett. Mégis gyűjtogatás, mert a csűrben senki nem járt; egy szegény özvegy asszony lakik a telken csak. Lehet előleges figyelmeztetés másoknak, hogy ébren aludjanak.

C S A R N O K.

Beszögezett ablak.

Írta: Pósa Lajos.

Felolvasta a Petőfi-Társaság február 19-iki ülésén

Édes hazám, édes anyám,
De sok sebből vérzell!
Oh, hogy is tudsz megküzdeni
Annyi szenvedéssel!
Mégis az a legfájdalmas, hogy
Fiaid elhagynak...
Egyre több a lakatlan ház,
Beszögezett ablak.

(Folytatása következik.)

Rosszakarói azzal indokolták meg a gyengeségét, hogy az orrától nem lát — a mennyiben erősen kidüldelt pofacsontjai közül olyan merészen ágrskodott föl tisztelettel parancsoló ormánya, mintha két domb között egy hatezerméter magas sziklaesücs törne havas ormával a felhőkbe.

Egy napon szerencsétlen gondolatra jutott.

Szobapuskáját kinevezte elültöltő fegyvernek. S miért ne lehetne a főbortból elültöltött gyutaespuska, ha a gazdája akarja?

Meg is tömte azt annak rendi és módja szerint, mint az elültöltő fegyvert szokás. Célzott, s eddig ismeretlen módon tüzet adott...

Hanem abban a pillanatban lángba borult szeméi előtt a világ, s kapott egy olyan pofont, mintha a méndörgős mőnkü csapott volna a képére.

A nagykorusított puská egyik oldalra, ő meg a másik felé repült.

Vad szerencsése volt Merkurnak.

Az ujmódi lövészközből a láng, mint a régi kováspuskák serpenyőjéből, csak részben tört elő a zárónyíláson, míg a többi a cső végén sustorgott ki.

A főbort tönkre ment.

Soha olyan közel még nem állt a halálhoz, mint azon pillanatban.

Viselte is a patentírozott lövés bolyegét az arcán vagy hat hétig. Mert piros volt az és annyira földagadt, hogy az orra cserebogárrá törpült mellette.

Egyik ismerőse kérdezte, hogy mi a csoda lelte a firmáját.

Mennyi, mennyi üres hajlék,
Világtalan kunyhó!
Nem nézhet be a kelő nap,
Nem nézhet a hunyó.
Nem mosolyg rá a muskátli,
Aki arra ballag . . .
De szívtépő kép is az a
Beszögezett ablak!

Világtalan, üres hajlék
Be nagyon is árval!
Füsti fecske se rak fészket
Eresze alá.
Nem füstölög a kéménye
Hívón az utasnak . . .
Tova üzi az a sötét,
Beszögezett ablak.

Kidült-bedült a sövénye,
Udvara: gyom, dudva . . .
Mit érezhet ott az a föld,
Csak az Isten tudja!
Hol azelőtt nóta csengett:
Szelek sikongatnak . . .
Talán sir is az a vak szem!
Beszögezett ablak!

Hej, az a sok néma kunyhó,
Mintha sóhajgatna!
Mennyi letört hit, reménység
Fekszik benne halva!
Koporsója! sok örömnök,
Bölcsője: bánatnak . . .
Meg megzörren, megreszket a
Beszögezett ablak.

Édes hazám, oh add vissza
A szemük világát!
Mosolyogtasd a muskátli
Szép piros virágát!
Füstölögtesd a kéményét
Fecskés ereszeihez!
Hadd nyíljon ki valamennyi
Beszögezett ablak!

Áldd el a kivándorlóknak
Utját mindörökre!
Öleld föl már a karodba
Könyűket törölve.
Ne csak könyve: kenyere is
Legyen a magyarnak . . .
Tudom, akkor nem lesz többé
Beszögezett ablak!

Hirdetések.

ÉRTESÍTŐ.

A Kézdivásárhelyi Kiegészítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XX-ik évi közgyűlése

1905. évi március hó 5-én délután 2 órakor az intézet saját helyi
ségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel
meghívatik.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
 2. Igazgatósági jelentés.
 3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
 4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
 5. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása (57. §.)
 6. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
 7. Indítványok az alapszabály 48. §-a értelmében.
- Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§-ai értelmében. Minden részvényes tag keretük, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett letenni. (16.3-3.)

Olcsó pénzt!!

Földbirtokokra 4°/_o—5°/_o-ig a mive! a
tőke is törlesztődik közvetitek.

Raktáron tartok:

gazdasági- és varrógépeket,
továbbá erőtakarmányt, ponyvát és min-
dennemű zsákokat, gyorsan beszerezem,
gépek javítását, elvállalom a Gazdasági
Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság
kézdivásárhelyi áru osztály üzletében.

Tisztelettel:

Ifj. Nagy Ferenc,
műalomtulajdonos.

(14. 4—10.)

Egy 8 m. széles, 16 m. hosz-
szu takarmány tartó

deszka szint

aszbeszt-fedéllel szabad kéz-
ből elad

Nagymihály Sándor,
építési vállalkozó Kézdivásárhelyt.
(18. 2—3.)

Hirdetések

olcsó áron
felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű
igen célszerű villany-
világításu
zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába
kerül és pedig 1 finom
n. tajtékpipa kínai
ezüst foglalttal, 1
hozzávaló pipaszár, 1
célszerű dohány-
zacskó, 1 gyufatartó, 1
tajték szivarszopóka,
1 szivartárcsa, 1 házi
pipa szárral együtt, 1
tajték szivarszopóka,
1 szivarvágó, 1 szivar
hamutartó 10 darab
összesen.

4 és fél kiló körülbe-
lül 50 drb különféle
illatu finom pipere
szappan csak 5 K.

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkrementése folytán
azon helyzetbe jutottam, hogy az elant felsorolt 40
darab szabadalmazott amerikai ezüst árakat
melyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ért szállit-
hatom bárkinek és pedig:
6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével
6 d.b amer. szab. ezüst evővilla egy darabból
6 drb amer. szabad. ezüst evőkanál
12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál
1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál
1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál
6 darab angol „Viktoria” pohártálca
1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr-ért ezen tar-
gyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém
belül is melyért jótállást vállalom.

Megrendelhető utánvét mellett.
Neumann József-nél
Budapesten, VIII. Örömvölgy utca 19

KÖNYVAKÉSZLET

5 darab solingeni pen-
géljű kés és 1 darab
szelvetelő villa csak
4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott
fazék és 6 darab lá-
bas különböző nagy-
ságúak csak
5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett
csak 5 korona

(7. 2—20.)